

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) 114 §, sådan den lyder i lag 1676/2015,

ändras 2 § 3 och 5 mom., 6 § 1 mom. 17 punkten, 7 § 2 mom., 11 § 1 mom., 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 16 § 3 mom., 40 och 41 §, 43 § 2 mom., 44 § 2—4 mom., 47 och 48 §, rubriken för 49 § och 49 § 2 mom., 52 § 4 mom., 56 § 1 och 3 mom., 57 § 1 och 4 mom., 58 §, 61 § 4 mom., 65 § 5 mom., 66 § 4 mom., 67 §, 68 § 2 mom., 69 § 2 mom., 70 §, 71 § 3 och 4 mom., 73 § 4 mom., 74 och 75 §, 89 § 2 mom., 90, 92 och 93 §, 94 § 3 mom., rubriken för 23 kap., 95 §, rubriken för 102 § och 102 § 1 mom., 103 §, 105 § 2 och 3 mom., 106 § 2 och 3 mom., 107 och 109 § och 127 § 2 mom.,

av dem 2 § 3 och 5 mom., 48 §, rubriken för 49 § och 49 § 2 mom., 57 § 1 och 4 mom., 89 § 2 mom. och 92 § sådana de lyder i lag 1676/2015, 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag 418/2018, 41 § sådan den lyder i lag 253/2021 och 70 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1676/2015, och

fogas till 6 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1676/2015, en ny 18 punkt och till lagen nya 7 a, 94 a och 103 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och saluföring av produkter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäring finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling under finansieringsperioden 2023—2027 (*/*). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Med undantag för särskilda förmåner tillämpas lagen inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

17) *centralt finansiellt institut* ett godkänt kreditinstitut eller en annan sådan sammanslutning som avses i 52 § 2 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket och som Livsmedelsverket har godkänt att verka som centralt finansiellt institut,

RP 164/2022 rd

JsUB 15/2022 rd

RSv 165/2022 rd

18) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

7 §

Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp

Stöd kan inte beviljas till den del som andelen offentligt stöd av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd överstiger det maximibelopp för offentligt stöd som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. I fråga om planbaserade stöd får den offentliga finansieringens andel av stödet inte överstiga det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i planen.

7 a §

Begränsningar för beviljande av stöd

Ett i denna lag avsett stöd kan inte beviljas, om

1) den som ansöker om stöd under innevarande kalenderår eller de tre kalenderår som föregår ansökan i sin verksamhet upprepade gånger har visat uppenbar likgiltighet när det gäller att iaktta villkoren för stöd som tidigare beviljats enligt denna lag,

2) förutsättningarna för att bli beviljad stöd har skapats på konstlad väg, i strid med målen för denna lag och det uppenbara syftet med arrangemanget har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att eftersträva orättmätig ekonomisk vinning,

3) den som ansöker om stöd under året för ansökan eller under de tre föregående kalenderåren väsentligen har försummat sina registrerings-, anmälnings- eller betalningsskyldigheter i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som Tullen tar ut eller har väsentliga betalningsstörningar, eller har skulder som är föremål för utsökning och som med avseende på sökandens betalningsförmåga är större än ringa eller skulder som har återsänts från utsökningen med ett intyg över medellöshetshinder, om inte beviljandet av stöd av särskilda skäl anses ändamålsenligt,

4) den som ansöker om stöd är föremål för ett oregrerat betalningskrav på grundval av ett tidigare beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden enligt artikel 1.4 a i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget,

5) det är fråga om ett företag i svårigheter; med företag i svårigheter avses ett företag i svårigheter enligt artikel 2.18 i den förordning av kommissionen som nämns i 4 punkten.

Om den som ansöker om stöd är en juridisk person gäller begränsningarna i 1 mom. 1 och 3 punkten verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och suppleanter i styrelsen, medlemmar och suppleanter i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen. Det som föreskrivs ovan gäller också personer som direkt eller indirekt innehar minst 25 procent av aktierna i ett aktiebolag eller av den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt om det är fråga om en annan sammanslutning än ett aktiebolag.

För bedömningen av begränsningarna för beviljandet av stöd kan de i 1 mom. 1 och 3 punkten avsedda omständigheterna gällande sådana registrerade företag och organisationer som avses i 3 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) och som har en direkt eller indirekt koppling till den som ansöker om stöd eller de personer som avses i 2 mom. beaktas.

11 §

Inledande av en åtgärd som stöds

Investeringsstöd till näringsidkare, stöd för bostadsbyggande till näringsidkare, investeringsstöd till renbeteslag och forskningsfinansiering beviljas inte för åtgärder som näringsidkaren, renbeteslaget eller den som ansöker om forskningsfinansiering redan har inlett innan stödansökan har lämnats in. Med avvikelse från vad som föreskrivs får dock stöd beviljas för nödvändiga planeringskostnader som hänför sig till den åtgärd för vilken stöd söks och som uppkommit innan stödansökan lämnats in. Stöd till renbeteslag för underhåll av renstängsel beviljas inte om underhållet har inletts innan stödansökan har anhängiggjorts. Startstöd till unga näringsidkare kan beviljas om stöd har sökts inom 24 månader från det att näringsverksamheten etablerades.

14 §

Val av åtgärder som stöds

Inom de gränser som avses i 7 § 1 mom. beviljas stöd i första hand för åtgärder som avsevärt främjar de syften som anges i 1 § och, om stödet ingår i en plan, för de syften som anges i planen.

15 §

Näringsidkande

Stöd kan beviljas en sökande som idkar eller börjar idka renhushållning på en renhushållningslägenhet eller renhushållning eller någon annan naturnäring på en naturnäringslägenhet så att sökanden får den huvudsakliga delen av sin försörjning från det. En person som äger minst 80 livrenar anses dock få den huvudsakliga delen av sin försörjning från renhushållning. Den som idkar någon annan naturnäring ska ha en årlig inkomst från naturnäringsar som uppgår till minst det belopp som bestäms genom förordning av statsrådet. Beloppet justeras årligen av Livsmedelsverket genom en föreskrift så att det motsvarar den allmänna inkomstutvecklingen.

16 §

Sökandens inkomster

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de största tillåtna inkomsterna för sökanden och dennes make samt om vilka inkomster som beaktas vid beräkningen av dessa inkomster. De största tillåtna inkomsterna kan differentieras enligt stödobjekt. Livsmedelsverket ska årligen föreskriva om en justering av maximibeloppet så att beloppet motsvarar den allmänna inkomstutvecklingen. Genom förordning av statsrådet får det också föreskrivas om inkomster som inte ska beaktas i totalinkomsterna.

40 §

Bedömning av räntan på räntestödslån

Om närings-, trafik- och miljöcentralen har skäl att misstänka att räntan på ett lån överstiger den ränta som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten, kan centralen begära att Livsmedelsverket ska bedöma om räntan på lånet uppfyller villkoret i den bestämmelsen. Kreditgivaren ska lämna de utredningar som Livsmedelsverket begär i ärendet.

41 §

Maximibeloppet av statsborgen

Statsborgen kan beviljas inom ramen för det maximala lånekapital som årligen fastställs i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. Det utestående lånekapital för vilket statsborgen beviljats får samtidigt uppgå till högst 240 miljoner euro, inklusive lån som beviljats med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket och motsvarande tidigare lagstiftning. Vid beräkningen av det ovannämnda beloppet beaktas också kapitalet för sådana lån som med stöd av bestämmelser som gällt före ikraftträdandet av denna lag har beviljats för förbättring av renhushållningens och andra naturnäringsars struktur och där utgifterna för realisering av borgensansvaret betalas med medel från gårdsbrukets utvecklingsfond.

43 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan förlänga den frist som avses i 1 mom. på ansökan som har gjorts innan fristen gått ut. En förutsättning är att genomförandet av den åtgärd som stöds har inletts inom den frist som nämns i 1 mom. och att det finns ett godtagbart skäl att förlänga fristen. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Om en ansökan om förlängning av en åtgärd lämnas in inom rimlig tid efter utgången av den frist som avses i 1 mom., får närings-, trafik- och miljöcentralen behandla den, om orsaken till att fristen inte iakttagits är en allvarlig förändring i sökandens hälsotillstånd, någon annan av sökanden oberoende, oväntad och oförutsedd händelse eller något annat oöverstigligt hinder.

44 §

Villkor för användning av stöd

Objektet för en investering som stöds får inte varaktigt eller i betydande grad användas för andra ändamål än den näringsverksamhet eller den verksamhet hos ett renbeteslag som stöds och användningsändamålet för den bostadsbyggnad som stöds får inte ändras innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd i form av understöd eller, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Ägande- eller besittningsrätten till objektet för den investering som stöds får dock överlåtas på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, förutsatt att stödtagaren i stället skaffar sådan motsvarande egendom eller genomför ett sådant arrangemang genom vilket mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och karaktären av den verksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Den näringsverksamhet eller övriga verksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd i form av understöd och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Ägande- eller besittningsrätten till den näringsverksamhet som stöds eller medel som anknyter till den i avsevärd får dock överlåtas på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, förutsatt att stödtagaren i stället skaffar sådan motsvarande egendom eller genomför ett sådant arrangemang genom vilket mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och karaktären av den näringsverksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Som en överlåtelse enligt 2 och 3 mom. betraktas inte att objektet för den investering som stöds eller den näringsverksamhet som är föremål för stödet övergår genom arvsrättsligt förvärv eller generationsväxling i samband med att stöd har betalats för upphörande med renhushållning eller naturnäringsverksamhet eller startstöd har beviljats näringsidkare inom renhushållning eller naturnärings.

47 §

Information om möjligheten att ansöka om stöd

Livsmedelsverket ska i lämplig omfattning informera om möjligheten att ansöka om stöd som avses i 5—8 kap., om fristen för ansökan om stöd, om ansökningsförfarandet samt om de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

48 §

Ansökan om stöd

Stöd ska sökas elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av den informationsresurs för livsmedelsförvaltningen som avses i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021). Sökanden identifieras genom stark autentisering på det sätt som föreskrivs i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). En stödansökan kan också göras med en blankett som fastställts för ändamålet. Blanketten kan lämnas in via en skyddad e-postförbindelse i form av en ifyllbar pdf-blankett eller i pappersformat. Den sistnämnda ska undertecknas.

Till ansökan ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för att bedöma förutsättningarna för beviljande av stöd.

Ansökan med bilagor sparas i informationssystemet och hanteras därefter i huvudsak elektroniskt. En ansökan som gjorts med en blankett arkiveras elektroniskt, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, om de bilagor som avses i 2 mom. samt om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras och om förfarandet vid elektronisk ansökan.

49 §

Frist för ansökan om stöd

Närmare bestämmelser om fristen för ansökan om stöd och om stödperioderna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av stödansökan ska ordnas tekniskt, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföringen till informationssystemet av stödansökningar som gjorts på en blankett.

52 §

Förhandlingar med sametinget

Resultatet av förhandlingarna ska meddelas jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket.

56 §

Utbetalning av startstöd i form av understöd

Ansökan om utbetalning av startstöd i form av understöd till unga näringsidkare ska göras med iakttagande av 48 § 1 mom. Stödet betalas ut i två poster.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om utbetalning av startstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utredningar enligt 2 mom. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om sådana utredningar som avses ovan.

57 §

Utbetalning av investeringsstöd, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd

Ansökan om utbetalning av ett sådant investeringsstöd och stöd för bostadsbyggande som beviljats för ett renhushållnings- eller naturnäringsföretag samt av stöd för renbeteslags investeringar och underhåll av stängsel ska göras med iakttagande av 48 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om utbetalning av stöd tillämpas bestämmelserna om behandling av stödansökan i 48 §. En utbetalningsansökan kan också göras i enlighet med 48 § med en blankett som fastställts för ändamålet. För inlämnandet av ansökan kan en skälig frist som räknas från stödbeslutet sättas ut eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska ges in till den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifterna är faktiska, slutliga och verifierbara samt om påvisande av att byggandet framskridit utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan, om utbetalning och om handlingar och utredningar som ska fogas till utbetalningsansökan.

58 §

Utbetalning av stöd i form av understöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om utbetalningen av understöd enligt 5—9 kap. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska sammanställa uppgifterna om utbetalning av stöd som den beviljat och lämna dem till Livsmedelsverket. Livsmedelsverket svarar för kontrollen och godkännandet av utgifterna och för den tekniska utbetalningen av stöden.

61 §

Tillstånd att lyfta lån

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara samt om fristen för att utverka tillstånd att lyfta lån. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan om tillstånd och om de handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan.

65 §

Överföring av lån och ändring av lånevillkor

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om situationer där det förutsätts tillstånd för ändring av lånevillkor samt om den tid inom vilken tillstånd ska utverkas. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas i tillståndsförfarandet.

66 §

Användning av ränteförmåner för statliga lån och av andra stöd i anslutning till lån samt stöd som ingår i statsborgen

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om det förfarande som kreditgivaren ska iaktta när stöd i anslutning till lån används för statliga lån som kreditgivaren har beviljat.

67 §

Beviljande av lån ur gårdsbrukets utvecklingsfonds medel till kreditgivare

Livsmedelsverket beslutar på kreditgivarens ansökan om beviljande av lån till kreditgivaren för beviljande av statliga lån. Lån kan sökas genom förmedling av ett centralt finansiellt institut.

Livsmedelsverket ska upprätta ett skuldebrev mellan staten och en eller flera kreditgivare, underteckna skuldebrevet på statens vägnar och ansvara för förvaring och överlåtelse av det till låntagaren när lånet har betalats eller ersatts med ett nytt skuldebrev.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om förfarandena vid ansökan om och beviljande och betalning av statliga medel samt om när kreditgivaren kan agera utan förmedling av ett centralt finansiellt institut.

68 §

Redovisning av statliga lån

Betalningar enligt Livsmedelsverkets beslut med anledning av kreditgivarens ansökan om gottgörelse ska göras inom sju bankdagar efter det att kreditgivaren har fått del av beslutet.

69 §

Ersättning för kreditgivarens kostnader

Livsmedelsverket ska besluta att de ersättningar enligt 1 mom. som betalats till ett kreditinstitut för skötseln av statliga lån helt eller delvis ska återkrävas hos kreditinstitutet, om kreditinstitutet inte har skött ett statligt lån så som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den eller så som god banksed kräver. Trots vad som föreskrivs i 95 § kan ersättningarna återkrävas under hela lånetiden.

70 §

Förmedling av statliga lånemedel

Lån som staten beviljat en kreditgivare betalas av Livsmedelsverket genom förmedling av ett centralt finansiellt institut.

Livsmedelsverket betalar arvodet för skötseln av ett statligt lån till kreditgivaren på ansökan genom förmedling av ett centralt finansiellt institut.

Kreditgivaren ska genom förmedling av ett centralt finansiellt institut betala amorteringarna och räntorna på ett statligt lån till Livsmedelsverket för intäktsföring i gårdsbrukets utvecklingsfond.

De ändringar i statliga lån som gjorts vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i skulder mellan kreditinstitutet och staten.

Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om de fall där kreditgivarna kan utföra de ovan nämnda uppgifterna utan ett centralt finansiellt institut.

71 §

Betalning av räntestöd

Kreditgivaren ska separat ansöka om betalning av räntestöd för varje ränteperiod, dock högst en gång i månaden. Ett centralt finansiellt institut som Livsmedelsverket godkänt vidarebefordrar ansökan till Livsmedelsverket, som sköter betalningen till institutet. Det centrala finansiella institutet förmedlar räntestödet till kreditgivaren.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan om och förmedling av räntestöd.

73 §

Statens ansvar

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet i anslutning till bevakningen av statens intressen.

74 §

Gottgörelser för statliga lån

Livsmedelsverket beslutar om den gottgörelse för kapital och räntor som på grundval av statens ansvar ska betalas till kreditinstitut. Innan gottgörelsen fastställs ska Livsmedelsverket klarlägga att den slutliga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats och att förlusten inte har kunnat täckas med medel från försäljning av den egendom som utgör säkerhet eller, om personborgen inte utgör säkerhet, den säkerhet som ställts. Försäljning av säkerheten krävs dock inte när gäldenären eller tredje man som ansvarar för lånet får behålla den egendom som utgör säkerhet vid företagsanering eller skuldsanering för privatpersoner eller vid en annan liknande reglering eller vid reglering av säkerhetsansvaret. Livsmedelsverket betalar gottgörelsen till kreditinstitutet med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

De amorteringar och räntor som låntagaren betalar till kreditgivaren efter gottgörelsen ska redovisas till Livsmedelsverket.

Livsmedelsverket beslutar om återkrav hos låntagaren av den gottgörelse som har betalats till kreditgivaren till den del lånet eller räntor på lånet inte har betalats till staten. En årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982) kan tas ut av låntagaren på gottgörelse som på basis av ansökan om gottgörelse har betalats till kreditgivaren. En anteckning om detta ska göras i stödbeslutet.

Gottgörelse för förlusterna behöver inte betalas till kreditgivaren eller beloppet av gottgörelsen kan sänkas, om denna lag eller god banksed inte har iakttagits vid skötseln av lånet.

Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan om och betalning av gottgörelse.

75 §

Behandlingstiden för ansökan om gottgörelse och dröjsmålsräntor på gottgörelser

Livsmedelsverket ska behandla en ansökan om gottgörelse som gäller statliga lån inom tre månader från det att kreditgivarens ansökan har inkommit till Livsmedelsverket och den slutliga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats. Om ansökan om gottgörelse inte kan avgöras som sådan, räknas tiden om tre månader från det att den sista av de tilläggsutredningar som är nödvändiga för att ansökan ska kunna avgöras och som Livsmedelsverket begärt har lämnats in. Om tiden överskrider är staten skyldig att betala dröjsmålsränta för den överskridande tiden enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen.

89 §

Uppföljning av affärsplaner

Närmare bestämmelser om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras och ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

90 §

Uppföljning av statliga lån, räntestödslån och lån som omfattas av statsborgen

Kreditgivaren ska ordna uppföljning av hur statliga lån, räntestödslån och lån som omfattas av statsborgen sköts och hur stöd i anslutning till statliga lån, räntestöd för andra lån och andra

stöd i anslutning till lån används. Kreditgivaren ska regelbundet sända Livsmedelsverket uppgifter om beviljande, lyftande och amortering av lån, uppgifter om betalning av ränta på statliga lån, räntestödslån och lån mot statsborgen och uppgifter om användning av stöd i anslutning till lån. Kreditgivaren utan dröjsmål ska se till att ändringar som gäller statliga lån och andra lån som stöds förs in i kreditgivarens datasystem.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som kreditgivaren ska lämna till Livsmedelsverket utfärdas genom förordning av statsrådet. Livsmedelsverket meddelar närmare föreskrifter om hur uppgifterna ska presenteras och lämnas.

92 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av ett statligt lån eller ett lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om borgensansvaret har realiserats, så länge regressfordran kan drivas in. Uppgifter om statliga lån ska förvaras så länge som kreditinstitutet har en fordran på låntagaren för ett statligt lån eller, om en kreditgivare har ansökt om en gottgörelse för ett statligt lån hos Livsmedelsverket, till dess att beslutet om ansökan om gottgörelse har vunnit laga kraft. När det är fråga om stöd som ingår i en plan eller ett program som delfinansieras av Europeiska unionen ska uppgifterna dessutom förvaras fem år från det att Europeiska kommissionen betalar Europeiska unionens sista finansieringsandel enligt planen eller programmet.

93 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket kan förrätta inspektioner som gäller beviljare, utbetalare och förmedlare av stöd samt stödtagare, i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Närings-, trafik- och miljöcentralen har motsvarande rätt i fråga om förmedlare och stödtagare. Nämda myndigheter har rätt att få upplysningar trots sekretessbestämmelserna.

Livsmedelsverket beslutar om antalet inspektioner och väljer inspektionsobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Livsmedelsverket gör upp en inspektionsstrategi och en inspektionsplan.

Också Europeiska unionens organ har inspektionsrätt enligt vad som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning, i fråga om stöd som helt eller delvis har beviljats av Europeiska unionens medel eller som har beviljats som statligt stöd.

Närmare bestämmelser om sättet att förrätta de inspektioner som avses i 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

94 §

Utförande av inspektioner

En inspektionsberättelse ska upprättas över inspektionen och utan dröjsmål lämnas till närings-, trafik- och miljöcentralen och Livsmedelsverket.

23 kap.

Återbetalning av stöd, upphörande av utbetalning av stöd, återkrav samt minskat stöd och påföljder

94 a §

Återbetalning av stöd

Stödtagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd eller en del av det som denne fått felaktigt, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödtagaren ska betala tillbaka stödet eller en del av det också när det inte kan användas på det sätt som krävs enligt stödbeslutet. Om det belopp som ska betalas tillbaka är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan stöd som beviljats enligt kalkylerade grunder och de faktiska kostnaderna.

95 §

Upphörande av utbetalning av stöd samt återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att upphöra med utbetalningen av stöd och att återkräva stöd som avses i 5—8 kap., om

- 1) villkoren för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts,
- 2) stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet,
- 3) stöd villkoren inte har iakttagits,
- 4) stödtagaren inte har iakttagit ett åtagande som avses i 17 § 1 mom.,
- 5) stödtagaren har överlåtit eller lagt ned eller väsentligt begränsat den näringsverksamhet som stöds eller överlåtit det investeringsobjekt som stöds eller en bostadsbyggnad för vilken har beviljats bostadsfinansiering före utgången av den frist som anges i 44 § och ny motsvarande egendom inte har skaffats i stället för den överlåtna eller arrangemang inte har genomförts i enlighet med den paragrafen,
- 6) stödtagaren har försatts i konkurs före utgången av den frist som anges i 44 § och det i stödtagarens verksamhet har begåtts ett sådant gäldenärsbrott som avses i 39 kap. i strafflagen (39/1889),
- 7) stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller
- 8) Europeiska unionens lagstiftning om sådana strukturstöd till jordbruket som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen eller som i sin helhet finansieras med nationella medel kräver det.

Återkravet ska enligt 1 mom. 5 punkten gälla den andel av beloppet av det utbetalda stödet som fås genom att den andel som motsvarar egendomens användningstid eller den tid under vilken näringsverksamhet bedrivits dras av från fristen enligt 44 §.

Om stödtagaren inte följt lagstiftningen om offentlig upphandling, utbetalas inte stödet eller upphör utbetalningen av stödet och det stöd som redan betalats ut återkrävs för den upphandling som strider mot författningarna i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 61 i den horisontella förordningen.

Belopp på högst 100 euro exklusive ränta behöver dock inte debiteras.

Om stöd har beviljats flera stödtagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet. Mellan stödtagarna fördelas ansvaret i det förhållande i vilket stödtagaren har deltagit i den verksamhet som utgör grund för skyldigheten att betala tillbaka stödet.

Stöd som återkrävs ska betalas tillbaka senast inom ett år från närings-, trafik- och miljöcentralens beslut.

102 §

Beslut om återkrav och om upphörande med utbetalning

Beslut om återkrav och om upphörande med utbetalning av stöd och om uppsägning av statliga lån fattas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs eller sägs upp, räntan enligt 99 § och förfallodagen för betalningen av dem.

103 §

Verkställighet av återkravsbeslut

Livsmedelsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs inklusive ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I fråga om återkrav av statliga lån och uttag av ränta på dem ligger ansvaret dock på det kreditinstitut som beviljat lånet.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. En återkravsfordran preskriberas när fem år förflutit från ingången av det år som följer på det år då återkravsbeslutet vunnit laga kraft. På verkställande av beslutet tillämpas i övrigt lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Uppsägning av statliga lån och uttag av ränta för återkrav hör dock till det kreditinstitut som beviljat lånet.

103 a §

Minskat stöd och påföljder

Om det vid en administrativ kontroll som gäller utbetalning eller vid någon annan kontroll upptäcks att en åtgärd som är föremål för stöd inte har genomförts i enlighet med en godkänd plan eller om den som ansöker om stöd i sin ansökan om utbetalning har uppgett kostnader som inte berättigar till stöd, betalas inget stöd ut eller minskas det stöd som betalas ut. Beslut om administrativa påföljder i anslutning till det stöd som betalas ut fattas av den myndighet som beslutar om utbetalning av stödet.

I fråga om påföljderna ska det beaktas vad som föreskrivs i artikel 59 i den horisontella förordningen. Inga påföljder bestäms i de situationer som avses i artikel 59.5 andra stycket a, b och c i den horisontella förordningen eller i andra jämförbara situationer.

Närmare bestämmelser om grunderna för minskning av stöd och om beräkning av minskningar och påföljder utfärdas genom förordning av statsrådet.

105 §

Kreditgivarens upplysnings- och biståndsskyldighet

När kreditgivare sköter statliga lån ska de beakta statens intressen i egenskap av kreditgivare och när de sköter lån med borgen ska de beakta statens intressen i egenskap av borgensman. Kreditgivaren ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om sådana förändringar när det gäller stödtagarens ekonomiska ställning, det lån som stöds eller värdet på den egendom som utgör säkerhet för lån, som kan ha betydelse för statens ställning som kreditgivare eller borgensman.

Kreditgivaren och det centrala finansiella institutet ska på specifik begäran till jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen lämna ut sådana uppgifter om stödtagare som är nödvändiga för övervakningen av att förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd iakttas.

106 §

Avgifter för statsborgen

Kreditgivaren ska förmedla de avgifter som avses i 1 mom. till staten. För skötseln av denna uppgift betalar Livsmedelsverket ersättning till kreditgivaren. Ersättningen betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om borgensavgifter och om sätten att bestämma borgensavgifter samt om ersättningar till kreditgivare. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid förmedlingen av avgifter.

107 §

Realisering av statens borgensansvar

Livsmedelsverket svarar för intressebevakningen i samband med statens borgensansvar och regressrätt.

Livsmedelsverket kan besluta att en regressfordran ska lämnas oindriven om stödtagaren inte skäligen kan anses klara av att betala den på grund av varaktig arbetsoförmåga, långvarig arbetslöshet, försörjningsplikt eller någon annan jämförbar orsak.

Avgifter som har samband med realisering av borgensansvar betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Ersättningar som fås på grund av regressrätten ska redovisas till fonden.

109 §

Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter eller andra som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om sökanden eller stödtagaren, dennes hälsotillstånd, ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller om finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av stödärendet.

De myndigheter som anges i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Skatteförvaltningen få uppgifter om skatter i fråga om fysiska personer, de som ansöker om stöd och stödtagare samt av andra myndigheter eller parter som sköter offentliga uppgifter få uppgifter om ovannämnda parter i fråga om skötsel av registrerings-, anmälnings- och betalnings-skyldigheter i anslutning till lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som tas ut av Tullen samt om ovan nämnda parters verksamhet, ekonomi och kopplingar och om eventuella brister som framkommit i dessa med anknytning till de nämnda åtagandena, om uppgifterna är nödvändiga för att bevilja, betala ut eller övervaka användningen av stödet.

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter eller andra som sköter offentliga uppdrag eller till Europeiska unionens organ överlämna sådana uppgifter om stödtagaren som samlats in vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, till den som sköter offentliga uppdrag eller organet eller för att övervaka att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

Uppgifter som erhållits på basis av 1—3 mom. får inte användas för andra ändamål än de har begärts för.

127 §

Avvikande förfaranden

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de handlingar som behövs vid behandlingen av ärenden enligt 118—126 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

På de ansökningar som är anhängiga och på de stöd som beviljats innan lagen träder i kraft tillämpas de bestämmelser och föreskrifter som gällde vid ikraftträdandet.

Stöd kan inte beviljas för sådana planeringskostnader som avses i 11 § 1 mom., om kostnaderna har uppkommit före den 1 januari 2023.

Helsingfors den 29 december 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen